

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A Margitsziget sorsa.

A fővárosi közönsége nagy örömmel fogadta a Wekerle-kormányának azt az intézkedését, hogy a Margitszigetet megszerezte a fővárosi pénzalap javára és törvényben biztosította, hogy a sziget kizárólag közpark céljával szolgálhat. A szigetnek ezt a rendeltetését azonban maga a törvény teszi lehetetlenné azzal, hogy a Fűvész-kertet a Margitszigeten kívánja elhelyezni. Az összes szakemberek, egyesek és testületek kimutatták, hogy a Fűvész-kert elhelyezésére a Margitsziget egyáltalán nem alkalmas, de még nagyobb veszedelem, hogy a közönségnek ezt a kellemes üdülőhelyét használhatatlanná teszi.

Az egész közönség fölzudult arra a gondolatra, hogy a Fűvész-kert kedvéért a Margitsziget ős fáit kivágják, a sziget jórészt beépítsék és a főváros törvényhatóságában is több ízben tiltakoztak ez ellen a törekvés ellen. A tanács egyik legutóbbi ülésén tárgyalta a kérdést és elhatározta, hogy még egyszer megkísérli a Margitsziget megmentését.

A tanács jól megokolt nagy fölterjesztésben fordult a miniszterelnökhöz, hogy ne engedje meg a sziget elpusztítását és hogy megkönnyítse a miniszterelnök helyzetét, mindjárt egy minden tekintetben alkalmas területet ajánlott föl a Fűvész-kert számára. A tanács ezenkívül fölirt a földmivelésügyi miniszterhez, a kultuszminiszterhez, a pénzügyminiszterhez és átirt a közmunkatanácshoz, mindegyiket arra kérve, hogy támogassák a főváros akcióját.

A miniszterelnökhöz intézett fölterjesztésében nyíltan megmondja a tanács, hogy a Fűvész-kertnek a Margitszigeten való elhelyezése egyértelmű a sziget évszázados, az ottani talajviszonyoknak megfelelően kialakult, gyönyörű arboretumának nagymértékű megcsonkításával s a sziget közpark jellegének a tönkretetésével. Hivatkozik arra, hogy valamennyi illetékes faktor, többi között az Országos Erdészeti Egyesület, maga a Tudomány Egyetem növénykert és növénytan intézete, az Ornitológiai Központ, sőt a földmivelésügyi miniszter is tiltakozott a Fűvész-kertnek a Margitszigeten való elhelyezése ellen.

Kétségtelen, mondja a jelentés, hogy a Margitsziget nem alkalmas a botanikus kert elhelyezésére, mert talaja nedves, sőt az alacsonyabb helyeken a magasán álló talajvíz miatt csupán bizonyos fás növények tenyészthetők. A száraz talaju és levegőjü növény, tehát a magyar Alföld növényzeté a szigeten meg nem él és így ha a Fűvész-kertet a szigeten helyezik el, az éppen a hazai növényfauna szempontjából mindig hiányos lesz.

A növénykertet a sziget kijelölt területén céljának megfelelően csak nagy mennyiségű élő fa kivágása után lehet berendezni és még akkor is kicsiny lesz a kijelölt terület arra, hogy a modern tudományos igényeket kielégítse. Hivatkozik magára a törvényre, a mely kimondja, hogy a szigetet teljes egészében örök időkre nyilvános kert gyanánt kell fentartani. Ez azonban, ha a Fűvész-kert oda kerül, lehetetlen, mert a környezet fogja megnehezíteni és lehetetlenné tenni a botanikus kertben a tudományos megfigyeléseket, a tanítást és tanulást. Nagy mértékben megnehezítené és költségessé tenné a kertnek rendben tartását, mert még a legéberebb felügyelet mellett is állandóan ki lenne téve a látogató közönség által okozta kisebb-nagyobb károknak.

Elmondja a fölírta, hogy a növénykert nemcsak dísznövényeket termel, de olyanokat is, a melyek a laikus előtt csak értéktelen kórók s a melyek a sziget természeti szépségét nagy mértékben lerontják és ezeknek a kedvéért kell kivágni a sziget hatalmas évszázados fáit. De komoly veszedelmet is jelent a Fűvész-kertnek a szigeten való elhelyezése, mert a mérges növények, fák és cserjék, rendkívül

veszedelmesek a közönség, de különösen gyermekek által látogatott helyen. A botanikus kert meg fogja akadályozni a sziget parkjának kihasználását, meg fogja bontani annak egységét, a mi a park esztétikai hatását fogja lerontani s egyszer és mindenkorra útját állja a sziget további fejlődésének.

A fölterjesztés kijelöli azt a területet is, a hol a botanikus kertet a legalkalmasabban el lehetne helyezni. A Ferenc József kaszárnya mögött, az ugynevezett ligettelki dűlőben a fővárosnak 486.000 négyszögöl nagyságu terület van, a miből 262.000 négyszögölet az új löversenyter számára hasítottak ki. Ezt a területet a szabályozó terv közparknak tartja fönn. Ott akarják elhelyezni az állami kertészeti tanintézetet és a vele kapcsolatos tanulmányi kertet, a melyre a földmivelési miniszter huszonöt holdnyi területet kér. Ezen a területen akarja elhelyezni a tanács a botanikus kertet, és ott kapna helyet a Magyar-Óvárról áttelepített növénykór és élettani intézet és a gyógyszerész-gyakornokok intézete is.

A terület talajviszonyai és fekvése a növénykertnek kiválóan alkalmas. Számos közlekedő alkalmatossággal könnyen és gyorsan megközelíthető, s az érdekelt intézmények vezetői a tárgyalások során több ízben elismerték, hogy ez a terület a legalkalmasabb a növénykert és a kertészeti intézet elhelyezésére.

Ezek alapján a tanács arra kéri a miniszterelnököt, hogy az illetékes miniszterekkel és a közmunkatanáccsal egyetértve, mellőzze a Fűvészkertnek a Margitszigeten való elhelyezését és fogadja el a tanács ajánlatát. Ezzel szemben biztosítja a miniszterelnököt, hogy a főváros mindent meg fog tenni az egyetemi növénykertnek és az állami kertészeti intézetnek megfelelő elhelyezése érdekében.

Városunknak, mondja a fölterjesztés, városunk közönségének jól fölfogott érdeke készített fölterjesztésünk megtevésére, hogy a magunk részéről is kifejezést adjunk annak a lépten-nyomon megnyilatkozó jogos aggódásnak, a mely az egyetemi növénykertnek a Margitszigeten való elhelyezését kíséri. Célunk az, hogy megjelölve a helyes utat, meggyőzzük nagyméltóságodat ennek a tervnek helytelenségéről, a mely megcsonkítással fenyegeti a természeti kincsét, József nádor, Arany gyönyörű tölgyesét, a mit a mult kegyelméből örököltünk s a mit az élő nemzedéknek csak élvezni van joga, nem pedig fölélni.